Gavhar Rahmatova
Sarviniso Mamanazarova
Sevara Chimpo'latova

ADABIYOTSHUNOSLIK NAZARIYASI

O‘zbekiston Respublikasi
Oriental universiteti

Rahmatova Gavhar
Mamanazarova Sarviniso
Chimpo‘latova Sevara

ADABIYOTSHUNOSLIK NAZARIYASI

O‘quv qo‘llanma

60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (arab tili) ta’lim yo‘nalishi 2-bosqich talabalari uchun

Toshkent – 2026

UO‘K: 82.09(075.8) R 33
KBK: 83.3ya73 R 33:

Rahmatova, G. Adabiyotshunoslik nazariyasi [Matn]: o‘quv qo‘llanma / G. Rahmatova, S. Mamanazarova, S. Chimpo‘latova; muharrir Salima Rustamiy.- Toshkent: Irfon Matbaa, 2026.- 168 b.

Mas’ul muharrir:
Rustamiy Salima, filologiya fanlari nomzodi, professor

Taqrizchilar:
Nilufar Mirsaidova, dotsent
Ikrom Bultakov, dotsent

Ushbu o‘quv qo‘llanma Oliy ta’lim muassasalarining 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (arab tili) yo‘nalishi uchun qabul qilingan davlat ta’lim standarti, malaka talablari asosida **“Adabiyotshunoslik nazariyasi”** fanidan tuzilgan fan dasturi asosida shakllantirilgan. Mazkur qo‘llanmada, asosan, fan dasturida keltirilgan barcha mavzulari to‘liq qamrab olingan. Barcha mavzularda nazariy ma’lumotlar, nazorat savollari va talabalar mustaqil bajarishlari uchun mo‘ljallangan test topshiriqlari keltirilgan.

Oriental universiteti Kengashining 2026-yil 29-fevraldagi 5-sonli majlis bayonnomasi bilan nashrga tavsiya etilgan.

Oliy ta’lim, fan va innovatsiylar vazirligining 2026-yil 20-apreldagi o’quv adabiyotini ekspertizadan o’tkazganlik natijasi bo’yicha ma’lumotnomasi asosida nashrga tavsiya etilgan.

ISBN - 978-9910-09-831-4

© Oriental universiteti, 2026
© “Irfon matbaa” nashriyoti

MUNDARIJA

Kirish 3

1-mavzu. Adabiyotshunoslik- adabiyot haqidagi fan 4

2-mavzu. Badiiy adabiyot san'at turi sifatida 13

3-mavzu. Adabiyotshunoslik maktablari 20

4-mavzu. Badiiy adabiyotda mavzu va g'oya 28

5-mavzu. Badiiy asarda shakl va mazmun 45

6-mavzu. Adabiy tur va janrlar 55

7-mavzu. Badiiy obraz va obraz yaratish turlari 73

8-mavzu. Badiiy asar syujeti va kompozitsiyasi 92

9-mavzu. Badiiy asarning til xususiyatlari 105

10-mavzu. Badiiy san'atlar 114

11-mavzu. Adabiy yo'nalish va oqimlar 130

12-mavzu. Badiiy asar tahlilining asosiy tamoyillari 142

Glossariy 160

Rahmatova Gavhar

Mamanazarova Sarviniso

Chimpo‘latova Sevara

ADABIYOTSHUNOSLIK NAZARIYASI

O‘quv qo‘llanma

Muharrir: Gavhar Rahmatova

Badiiy muharrir: Qosimjon Sodiqov

Texnik muharrir: Sirojiddin Sotvoldiyev

Sahifalovchi: Abbosxon Abduxalilov

Musahhih: Sarviniso Mamanazarova

Bosishga ruxsat etildi 20.05.2026. Bichimi 60x84 1/16. «Times New Roman» garniturasi. Ofset bosma. Shartli bosma tabog‘i 10. Nashriyot hisob tabog‘i 12.50. Adadi 500 nusxa. Buyurtma №_____. Bahosi kelishilgan narxda.

«Irfon matbaa» nashriyoti

Bosh tahririyati

Toshkent – 2026